

2-3/2024

R
O
D
I
N
A

Nepoškvrnenej

MODLI SA

„Modli sa,“ – dve slová vytryskli z lásky.
Sú ako plamienok v horách pod skalou.
Chcem by ti tvárnili život tvoj ťažký.
Viažem úsmevom, ponukou malou.

Sú vzácnym bohatstvom, obrovskej ceny.
Radosť a pokoj z nich kľíči a rastie.
V ich zvukoch celý náš život sa mení,
prináša s nádejou žehnanie, šťastie.

Zachyť tón ozveny, ktorá ti hlási,
modlitba je prejav lásky a viery,
znamením dobroty, prostriedok spásy.
Obzvlášť hlas ruženca do neba mieri.

Kroť nechuť, odpor svoj pri týchto slovách,
s pokorou premôž aj lenivosť vlastnú.
Modli sa, prosím ťa, s láskou a znova.
Boh ti dá víťazstvo i dušu krásnu.

Henny Fiebigová – Siváková

Foto na prednej strane obálky: Slávnostná sv. omša zo stretnutia
Rodiny Nepoškvrnenej v Gaboltove. Foto: Žofia Dirgová

Vydáva:

Rodina Nepoškvrnenej

038 31 VRÍCKO 190

☎ 043/493 37 41

ICO 17 057 221

e-mail:

rodinaneposkvrnenej@gmail.com

Bankové spojenie:

Číslo účtu: 18539362/0200

IBAN: SK27 0200 0000

0000 1853 9362

Zodpovedný redaktor:

Sr. ThLic. M. Alžbeta Lukasová

Redakčná rada:

Sr. M. Alica, Sr. M. Jaroslava,

Sr. M. Norberta, Sr. M. Timotea

Ilustrácie: Miroslav Lechan

Jazyková úprava:

Mgr. Danka Kubičková

Vychádza 5-krát ročne

Ročník XXXII.

Evidenčné číslo: EV 3173/09

Tlačiareň: P+M Turany

Cirkevné schválenie:

Rímskokatolícky

biskupský úrad

Banská Bystrica,

Nº. 400/01 z 26.3.2001

ISSN 1335-8030

Dátum vydania: júl 2024

Rodina Nepoškvrnenej spracúva osobné údaje v súlade s platnou právnou úpravou. Princípy ochrany osobných údajov, podľa ktorých postupuje, ako aj kontakt na zodpovednú osobu, sa nachádzajú na www.gdpr.kbs.sk.

Prešlo pár mesiacov od dňa, kedy sme si pripomenuli život sestry M. Bernadety Pánčiovej z príležitosti 100. výročia jej narodenia. Boli to chvíle, počas ktorých sme mali možnosť uvažovať nad darom a odkazom jej naplneného života.

Prežívame dobu, v ktorej sa každý ponáhľa, v ktorej nikto na nikoho nemá čas, v ktorej sa nemáme kedy zastaviť a navzájom povzbudiť či potešiť. Stále sa len za niečím ponáhľame. A do tohto mi prichádza myšlienka práve na sestru M. Bernadetu, ktorá mala živý záujem o každého jedného z nás. Nik nebol vylúčený z jej lásky či pozornosti. Mnohí z vás mi povedali, že keď sa s ňou stretli, bola tam celá pre nich, akoby nik iný nejestvoval, iba ten, s ktorým sa práve rozprávala.

Práve na tento fakt z jej života chcem upriamiť pozornosť. Nebyť tu len sám pre seba, pre svoje
(pokračovanie na nasledujúcej strane)

Obsah:

<i>Kytica, ktorá nezávadne</i>	2
<i>Púť do Gaboltova</i>	4
<i>Pane, nauč nás modliť sa</i>	6
<i>Keď malá žena naplnila chrám i veľkú knižnicu</i>	10
<i>Odkaz sestry M. Bernadety</i>	13
<i>Liturgická formácia</i>	16
<i>Stál za svojím rozhodnutím</i>	19
<i>Obetovala sa za rodičov</i>	21
<i>Fatima stále aktuálna</i>	23
<i>Ohlasy</i>	26
<i>Svedectvá z kríža</i>	27
<i>Informácie</i>	30
<i>Osemsmerovka</i>	31

potreby, len pre svoju rodinu, ale pre každého, koho mi Pán pošle do cesty, koho mi Pán pošle, aby som mu daroval svoj čas.

Prajem nám požehnaný čas dávania seba druhým v úprimnom rozhovore i ochotnej pomoci.

Sr. M. Timotea

Kytica, ktorá nezvädne

Aká je to kytica, ktorá nikdy nezvädne? Je snáď z umelých kvetov? Nie, je to naopak kytica, ktorú tvoria veľmi živé a krásne kvety – modlitby, utrpenia, obety...

Prvá duchovná kytica pre Svätého Otca a otcov biskupov sa v Rodine Nepoškvrnenej začala pripravovať hneď po jej vzniku na Turíce v Jubilejnom roku 1975. Napriek náboženskej neslobode sa ju podarilo zaslať Svätému Otcovi Pavlovi VI. ako darček pod vianočný stromček. Pod prvú duchovnú kyticu sa podpísalo 846 chorých, ktorí obetovali svoje utrpenia a modlitby za Svätého Otca a otcov biskupov. Sprostredkovateľom medzi Slovenskom a Rímom bol v tom čase najčastejšie kardinál František Tomášek z Prahy.

Svätý Otec Pavol VI. po prečítaní prvej duchovnej kytice adresoval chorým zo Slovenska tieto slová: „Počas Jubilejného roka 1975 som dostal z celého sveta krásne

dary, ale to, čo prišlo spod Tatier, zo Slovenska od chorých, to som nedostal odnikiaľ.“

To bola prvá duchovná kytica. Vďaka Bohu, nie posledná. Každý rok sme do Ríma, ale aj otcov biskupom, posielali náš duchovný darček. Ten tohoročný bude jubilejný – 50. v poradí. Takto sme sprevádzali náročnú apoštolskú službu pápeža Pavla VI., Jána Pavla I. (aj keď jemu sme pre jeho krátky pontifikát duchovnú kyticu zaslať nestihli), Jána Pavla II., Benedikta XVI. aj súčasného Svätého Otca Františka. Nezabúdali sme ani na našich otcov biskupov.

Počas totality sa všetko pripravovalo tajne v Ružomberku, kde bolo vtedy centrum Kongregácie sestier satmárov aj Rodiny Nepoškvrnenej. V tej dobe nebola možnosť, aby sa k všetkým členom dostala informácia o príprave duchovnej kytice. Po zmene politickej situácie sa do duchovnej kytice pre Svätého

Otca a otcov biskupov podľa možnosti zapájajú všetci členovia Rodiny Nepoškvrnenej. Svoje duchovné dary a vianočné prania nám posielajú do Vrčka, kde z nich pripravíme list pre Svätého Otca a našich otcov biskupov. Dnes už nie je až také náročné doručiť duchovnú kyticu Svätému Otcovi. Po páde totality bolo tých spôsobov viac, napr. prostredníctvom otca kardinála Jozefa Tomka, vdp. Františka Novajovského, ktorý istý čas býval pod jednou strechou so Svätým Otcom, aj prostredníctvom nunciatúry.

V posledných rokoch sme skoro vždy dostali z Vatikánu krátke poďakovanie, ktoré je dôkazom toho, že Svätý Otec nielen o naše modlitby pri každej príležitosti prosí, ale je za ne aj vďačný. Svedčí o tom aj list, ktorý nám doručila nunciatúra pred pár mesiacmi:

Svätý Otec aj v tomto roku s radosťou prijal duchovnú kyticu od Rodiny Nepoškvrnenej.

Jeho Svätosť si veľmi váži tento vzácny dar a srdečne zaňho ďakuje. Vyprosuje, aby zmŕtvychvstalý Pán posilňoval dôveru a nádej vo Vašich srdciach.

Rád posielam Vám, Vaším drahým, členom Rodiny Nepoškvrnenej

a Vaším spolupracovníkom svoje požehnanie.

S úctou Kristovi oddaný

Mons. Roberto Campisi

asesor

Najmä noví členovia sa pýtajú, ako sa môžu zapojiť do duchovnej kytice. Svätý Vincent de Paul hovorieval, že milosrdná láska je vynaliezavá, a to až nekonečne. Myslím si, že to platí aj v tomto prípade.

Prvým spoločným úmyslom modlitby ruženca členov RN je práve Svätý Otec, biskupi a kňazi. Každý člen, ktorý sa snaží plniť svoj denný záväzok modlitby ruženca, má podiel na príprave tejto duchovnej kytice.

A okrem modlitby ruženca? Prirodobnila by som to veľkej lúke či záhrade, v ktorej rastie množstvo rozmanitých kvetov. Každé ráno vždy znova vstupujeme do tejto zá-

hrady. Každá príležitosť vykonať nejaký skutok milosrdenstva, venovať čas modlitbe, účasti na svätej omši, prijať Eucharistiu, priniesť menšiu či väčšiu obeť, ponúknuť Pánovi svoju chorobu, ťažkosti života... to všetko sú vzácne kvety. Je na nás, či ich odtrhneme a z lásky vložíme do duchovnej kytice, alebo okolo toho prejdeme ľahostaj-

ne, či dokonca týmito kvetmi budeme opovrhovať a pošliapeme ich.

Nech prosba Svätého Otca Františka a našich otcov biskupov o naše modlitby a obety neostane nevy počutá. Vyprosujme im potrebné dary Ducha Svätého, Božiu pomoc a požehnanie aj ochranu Panny Márie, Kráľovnej apoštolov.

Sr. M. Alžbeta

Púť do Gaboltova

Členovia Rodiny Nepoškrvnenej sa každý rok stretávajú na niektorom z pútnických miest. Tohoročné stretnutie sa uskutočnilo v sobotu 8. júna, v deň spomienky Nepoškrvneneho Srdca Panny Márie. Členovia prvýkrát putovali na východ Slovenska, do svätej Panny Márie Škapuliarskej v Gaboltove, ktorú spravujú otcovia redemptoristi. Stretnutie sa konalo pri príležitosti nedožitých 100. narodenín zakladateľky tejto dnes už veľkej duchovnej rodiny, sestry Bernadety Pánčiovej z Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárok.

Podujatie sa začalo prednáškou Ivana Mod'orošiho, ktorý je duchovný správca Centra univerzitetnej pastorácie v Martine. Ten si zaspo-

mínal na svoje stretnutia so sestrou Bernadetou Pánčiovou. V prednáške povedal aj tieto slová: „Možno príde do nášho života Šimon, ktorý nám pomôže niesť kríž. Ale je dôležité, aby sme s Kristom, ako hovorí svätý Pavol, boli pribití na kríž, pretože ak s ním trpíme, s ním budeme aj žiť. Utrpenie nie je cieľom nášho života. Utrpenie je prostriedkom. To, čo dáva všetkému absurdnému a ťažkému zmysel, je zmŕtvychvstanie, je večný život. Ako hovorí svätý Pavol, to si nedokážeme ani predstaviť, pretože to prevyšuje každé naše chápanie. To, čo dnes vidíme ako zdanlivo nezmyselné uzlíky, na druhom brehu uvidíme, že je to nádherný koberec, nádherný životný príbeh, ktorý sme

utkali svojim životom. A ktorý, a to uvidíme až vo večnosti, možno stovky alebo tisíce ľudí priviedol k spásu.“

Slávnostnú svätú omšu celebraval Mons. Andrej Imrich, emeritný spišský pomocný biskup. Spolu s ním koncebrovali viacerí kňazi. Na úvod prítomných privítal miestny správca farnosti páter Tomáš Reges, redemptorista: „Všetkých vás srdečne vítam na tomto mieste v mene komunity redemptoristov, ktorá pôsobí tu v Gaboltove. Vitajte všetci z Rodiny Nepoškrvnenej. Sme radi, že môžeme takto sláviť dnešný deň, prichádzať k Márii a práve spolu s Máriou spolu púťovať k Ježišovi.“ Potom sa ujala slova generálna predstavená sestier satmárok sestra Irena Kopanicová: „V roku 258 diakon Vavrinec dostal príkaz od rímskeho prefekta zhromaždiť a odovzdať poklady Cirkvi.

Vavrinec si vyžiadal čas, no zhromaždil nie poklady, ale všetkých chudobných, mrzákov, starcov, vdovy a siroty. Prefektovi povedal: „Toto je bohatstvo, títo sú poklady Cirkvi.“ Otec biskup, prítomní kňazi, ďakujeme, že zastupujete Cirkev pri dnešnej slávnosti. Zišli sme sa, aby sme oslávili Boha a Nepoškrvnenú za dar života sestry Márie Bernadety a za 33 rokov, ktoré uplynuli od schválenia Rodiny Nepoškrvnenej. My, členovia Rodiny Nepoškrvnenej, máme hlavný cieľ obetovať sa aj za vás a premieňať svoje utrpenia na milosti pre svet. V tomto úmysle sa spájame s vami pri oltári a so všetkými chorými, s poslucháčmi Rádia Lumen a s tými, ktorí sem nemohli prísť.“

Hlavný celebrant vo svojej homílii pripomenul bolesti i radosti Panny Márie a poukázal na spôsob, akým spolu so sv. Jozefom riešili krízové situácie. Ich konanie je vzorom aj pre dnešné rodiny a spoločenstvá. Povzbudením pre všetkých sú aj jeho slová: „V živote sa stretávame s utrpením, a tak málo sa staráme o to, ako dať utrpeniu zmysel a urobiť ho užitočným. Veriaci človek v spojení s Kristom to dokáže! Ak sa o to nesnažíme, často trpíme nezmyselne a zbytočne.“

Po homílii prijal otec biskup piatich nových členov do Spoločenstva dobrovoľníkov Rodiny Nepoškrvnenej, ktorí sa po počiatocnej formácii a osvedčení v službe, pripojili k tým, ktorí sa stali dobrovoľníkmi už v minulom roku.

Na záver svätej omše sa prihovорила sestra Alica Marienková, štatutárna zástupkyňa Rodiny Nepoškrvnenej: „Práve dnešný deň, na tento sviatok Nepoškrveného Srdca Panny Márie, pred 33 rokmi bola schválená Rodina Nepoškrvnenej v Ríme a na budúci rok budeme ďakovať za 50 rokov od jej založenia. Dnes sme prišli na toto pútnické miesto poďakovať aj za nedožité 100 rokov našej sestričky Bernadety, zakladateľky Rodiny Nepoškrvnenej. Ďakujeme jej za toto dielo, že počúvala Máriin hlas a mala otvorené srdce, a dnes do tejto rodiny môžeme patriť

aj my. Sestričke Bernadete ďakujeme za všetko, čo urobila.“

Spoločný program pokračoval po obedňajšej prestávke svedectvom kňaza Pavla Jurčagu a Petra Kajana, členov RN. Obaja mali možnosť osobne poznať sestričku Bernadetu, ktorá vo veľkej miere ovplyvnila ich životnú cestu.

Nasledovala modlitba bolestného ruženca, ktorou nás sprevádzali myšlienky sestry Bernadety. Stretnutie sme ukončili eucharistickou adoráciou a požehnaním.

Vďaka Rádiu LUMEN sa mohli k účastníkom stretnutia duchovne pripojiť aj tí, ktorým ich zdravotný stav alebo iné okolnosti nedovolili prísť do Gaboltova. Týmto stretnutím začala Rodina Nepoškrvnenej prípravu na 50. výročie svojho založenia, ktoré oslávi v roku 2025.

Vdp. Pavol Jurčaga

Pane, nauč nás modliť sa

Svätý Otec František vyhlásil tento rok za Rok modlitby ako prípravu na Jubilejný rok 2025. Pri tejto príležitosti povedal: „Nasledujúce mesiace nás privedú k otvoreniu Svätej brány, ktorým začneme Jubilejný rok. Prosím o zintenzívnenie modlitby, aby sme sa pripravili na dobré prežitie tejto udalosti milosti a zakúsili silu Božej nádeje. Nech je to rok venovaný znovuoobjaveniu veľkej hodnoty a absolútnej potreby modlitby v osobnom živote, v živote Cirkvi a vo svete.“ Slová Svätého Otca sú pre

nás výzvou k tomu, aby sme prehĺbili našu modlitbu a aby sme boli v nej vytrvalí. Apoštoli prosili Pána Ježiša, aby ich naučil modliť sa. Často prosme o to aj my. Nech nás k tomu povzbudí aj rozjímanie sestričky Bernadety (Miriam Liptovskej), ktoré nám zanechala v jednom z piatich zväzkov kníh, ktoré nazvala V blesku Ježiša. Knihy nevyšli tlačou, ale zachovali sa ako „klepanica“ – text písaný na písacom stroji.

Ježiš, naozaj si musel byť zaujímavý Učiteľ. Učil si nielen rečou, ale i vlastným príkladom. Pre tento príklad ťa aj menej nadaní žiaci môžu pochopiť a nasledovať. Práve toto ma dnes uchvacuje. Raz si sa na ktoromsi mieste modlil... Už ťa poznám ako Muža modlitby. Pre oslavu Boha ti je vhodná aj púšť a čas noci. Dnes hovorí evanjelista iba toľko: „Raz sa (Ježiš) na ktoromsi mieste modlil“ (Lk 11, 1). Z toho usudzujem, že ty si sa modlil hocikde.

Pamätám si, ako som raz ešte ako dieťa obdivovala svoju mamku, ktorá sa nahlas modlila ruženec, keď oberala fazuľu. Aby sa pri po-

čítaní Zdravasov nepomýlila, hovorila si: „S prvým anjelským zborom, s druhým anjelským zborom... z deviatym anjelským zborom, so všetkými anjelskými zbormi.“

Opýtala som sa jej vtedy: „Mamka, veď nie sme v kostole a nie je ani ráno ani večer, tak prečo sa modlíte?“

Odповіdala mi: „Diet’a moje, náš Pán sa modlil všade.“

Toto mi utkvelo hlboko v duši. Len čo začala nejakú prácu, už sa začala modliť ruženec, lebo „naš Pán sa modlil všade!“

Milovaný Ježiš, nečudujem sa, že tvoj príklad vedel zapôsobiť aj na tvrdých mužov – rybárov, na všetkých učeníkov. Preto ti jeden z nich tak úprimne povedal: „Pane, nauč nás modliť sa, ako Ján naučil svojich učeníkov“ (Lk 11, 1).

Pane, pridávam sa k Dvanástim a pokorne ťa prosím: Nauč ma modliť sa!

Učiteľka Cirkvi, Terézia z Avily, nás podnecuje k tomu slovami:

„Pán netúži po ničom inom, než aby mal komu dávať, lebo jeho bohatstvo je nevyčerpatel'né!“

Ak som si zamilovala modlitbu, musím si uvedomiť – podľa slov tejto učiteľky – že nie ja idem Bohu niečo dať, ale Boh čaká na moju modlitbu, aby on mne mohol darovať zo svojho nevyčerpatel'ného bohatstva.

Hádam už poznal toto učeník, ktorý prosil, aby si ich ty, Učiteľ, naučil modliť sa? Myslím si, že azda jeho ako aj ostatných zachytil skôr tvoj premodlený zovňajšok. Modlitba premieňa aj telo. Či Mojžiš nežiaril, keď sa vracal domov z rozhovoru s Bohom? Dokonca si musel zahal'ovať tvár, lebo Izrael nemohol hľadiť do jej jasnosti.

V modlitbe vždy preberáme čosi, čo nás pripodobňuje Bohu. Je to predovšetkým zjednotenie s ním, čo sa odráža v pokoji duše. Keď sa nám niečo nedarí, keď v nás niečo buráca a my si kl'akneme na hodinu k Pánovi, aká si nová sila vústi do nás. Hoci búrka trvá, vstávame pokojnejší.

Svätý Alfonz zo skúsenosti hovorí, že štvrťhodinka modlitby pred eucharistickým Pánom môže upokojiť búrku zmietanú dušu.

Na klinike umieralo deväťročné dievčatko. Strašne trpelo bolesťou

hlavy, lebo nádor jej tlačil na očné nervy. Staršie pacientky ho tešili namiesto jej mamy. Helenka ich naraz prerušila: „Nie tak, ale modlite sa!“

Potom vlastným príkladom začala: „Ježiško, príd'! Strašne ma bolí hlava. Otecko, mamička, ja vás už nikdy neuvidím. Chcem však len Ježiška. Ježiško, príd', príííid'...“ a vydýchla.

Jedna z prítomných matiek s dojatím poznamenala iba toľko: „Hneď zajtra pristúpim ku sviatostiam. Chcem prosiť Boha, aby aj moje deti raz tak krásne umierali. Toto dievčatko bolo s modlitbou zrastené. Nie my jeho, ale ona nás napomínala, aby sme sa modlili.“

Druhý deň jej vlastná matka potvrdila: „Helenka sa od piatich rokov naspamäť modlievala ruženec.“

Pane, nauč nás modliť sa, ako si sa modlil ty, aby aj naša modlitba siahala do neba... Aby sme sa v osobných skúškach vedeli orientovať na teba ako deväťročná Helenka.

Keď ťa jeden z učeníkov prosil, aby si ich naučil modliť sa, vyhovel si jeho prosbe a naučil si ich modlitbu Otčenáš. Po nádhernej a neoceniteľnej modlitbe Otčenáša predniesol si, Ježiš, svojim poslucháčom podobenstvo o neodbytnom priateľovi. Také jednoduché a také mno-

hovravné, že je silným podnetom, výzvou, ako sa treba modliť.

Sám si nám ukázal, že modliť sa možno vždy a všade. Dnes si učiteľom jednej novej vlastnosti modlitby – vytrvalosti. Ľudsky povedané – o neodbytnosti prosieb.

Vieš, Učiteľ – Ježiš, keby si nám to nepovedal ty sám, ako Boží Syn, neviem, či by bol niekto z nás taký smelý, že by búchal na nebo, kým nedostane odpoveď. Keď si ty toto všetko povedal, je na nás, či sa vieme aj my takto modliť.

My ľudia veku dvetisíc – sme ľudia takého tempa, že ako kávu, aj Pána Boha by sme chceli mať na „expres“. Pomodliť sa Otčenáš – a aby hneď vyskočil výsledok.

Podobenstvom o neodbytnom priateľovi si chcel poukázať nie na rýchlosť vyslyšania, ale na istotu vyslyšania pre vytrvalosť prosby – búchania.

Raz som sa v kúpeľoch stretla so starším pánom, skôr starčekom. Otvoril sa úprimne ako dieťa. Od prvého svätého prijímania nebol viac pri sviatostiach. Zahováral – že rád by, ale... už to nevie.

„Nič to zato. Spolu si všeličo zopakujeme,“ povzbudzovala som ho.

A začali sme hneď. Bol prekvapený, alebo ešte viac, dojatý. Keďže

sme mali už len pár dní do odchodu domov, stanovili sme, že o dva dni pristúpi k sviatosti zmierenia a prijme Eucharistiu.

V stanovený termín, presne pred mojím nástupom na trolejbus do kostola – bol tri kilometre vzdialený – strhla sa strašná búrka. Nastala prietrž mračien. Ísť – neísť? Uvažovala som. A čo, keď on už bol na zastávke pred búrkou, keď je tam a ja neprídem? Prežehnala som sa a pustila som sa do strašnej záplavy. Na zastávke nebol nik, len tento starý pán. Vydýchol si, keď ma zazrel. Čakal tam už hodinu. Veď to bol jeho druhý veľký deň v živote. Už tesne pri vchode do kostola zalomcoval jeho dušou posledný strach.

„A čo keď sa mi kňaz dá niečo pomodliť? Ja už nič neviem, len modlitbu Zdravas’, Kráľovná... Viete, ešte v ľudovej škole mal som dobrého spolužiaka – kamaráta. Ten ma naučil túto modlitbu. Dohodli sme sa, že sa ju budeme modliť do smrti. Vydržal som to dosiaľ.“

„Tak poďme do kostola a kňazovi povieť, že viete len toto. A dobre si zapamätajte, čo vám poviem: Túto milosť, že vy sa idete teraz od prvého svätého prijímania druhýkrát zmieriť s Pánom Bohom, vám vyprosila Panna Mária – Krá-

ľovná milosrdenstva. Je to odmena za vašu vytrvalosť v modlitbe k nej.“

Pre spomínanú živelnú pohromu boli sme v kostole len traja: kňaz a my dvaja. Asistovalo nebo rozradostnené nad obrátením jedného hriešnika.

Dobrý Učiteľ, keď počúvam podobenstvo o neodbytnom priateľovi,

vždy mi príde na um tento brat, ktorý mi ostal ako vzor vytrvalej modlitby.

Ako som sa dozvedela, bola to jeho posledná speveď. Onedlho zomrel. Verím, že tvoja Matka bola pre neho naozaj Kráľovnou milosrdenstva.

Miriam Liptovská

(sestra M. Bernadeta Pánciovej)

Keď malá žena naplnila chrám i veľkú knižnicu

V Mužli pri Štúrove sa 12. júna 1924 narodilo dievčatko do rodiny Pánciovejch. Pršalo. Presne o 100 rokov neskôr bol v Ružomberku 12. júna 2024 upršaný, sychravý deň. Deň, kedy vôbec netúžite po oslave a najradšej by ste sa so šálkou teplého čaju zatvorili v izbe. V to ráno mi prebehlo hlavou, že ten rok 1924 musel byť niečím výnimočný. Rodilo sa v ňom veľa osobností, ktoré neskôr utvárali dejiny Slovenska a Slovákov. Ten rok sa hojili rany po 1. svetovej vojne v celej Európe. Každý si myslel, že tento päťročný konflikt, ktorý priniesol mnoho bôľu a zranení, zanechal veľa vdov a sirôt, bol naddho posledným z konfliktov v dejinách. Deti sa rodili do nového zriadenia.

Už sa rodili ako občania Československa. Ich rodičia mali v rodných listoch pečiatku s nápisom: občan Rakúsko-Uhorskej monarchie. Deti roku 1924 už mali v rodnom liste – občan Československej republiky. V tom roku sa vo Vlkoľinci narodil Pavol Horský, neskorší jezuita, Tomáš Munk – jezuitský novic, ktorý pochádzal zo židovskej rodiny a zomrel pri pochode smrti, Rudolf Vrba – muž, ktorý ušiel z koncentračného tábora, a jeho správa o tom, čo sa tam dialo, je jednou z najdôležitejších správ 20. storočia, Ladislav Chudík – herec a veľká osobnosť slovenskej kinematografie, kardinál Ján Chryzostom Korec – veľká osobnosť slovenskej podzemnej Cirkvi, kardinál

Jozef Tomko, ktorý bol osobnosťou svetového formátu a bol hlasom Slovenska v časoch komunizmu... Jednoducho, bol to požehnaný rok.

V deň nedožítých 100. narodenín sestry Bernadety o dvanástej hodine, na presné poludnie, bola svätá omša vo farskom kostole v Ružomberku. Prišiel otec biskup Mons. Ján Kuboš. Keď sme spolu stáli v sakristii, len som sa s úsmevom opýtala, či na neho padol lós. Zasmial sa. Poznal sestričku osobne ešte ako kaplán v Ružomberku. Bola to pre neho česť, že môže byť osobne prítomný na jubileu a aj slávením svätej omše si pripomenúť jej život a poďakovať Pánu Bohu za dar jej života. Prítomný bol aj Mons. Pe-

ter Beňo ako zástupca diecézy, v ktorej sa sestrička narodila. Okrem nich prišlo za dar požehnaného života poďakovať aj viacero kňazov, ale tiež veľké množstvo sestričkiných príbuzných, veľa dobrovoľníkov RN a ešte väčšie množstvo veriacich, ktorým sestrička Bernadeta vstúpila do života.

Medzi svätou omšou a odborným seminárom veľa ľudí navštívilo cintorín, kde sa za sestričku modlili, ale tiež tam spomínali a niektorí aj smelo prosili o nebeský príhovor.

Po obede sme sa premiestnili do najmodernejšej knižnice v Európe – do knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku. Lebo sestrička Bernadeta si zaslúži, aby sa o nej hovorilo vo veľkolepých priestoroch. Malá žena, ktorá svojou spiritualitou prekročila hranice svojej izby, svojho kláštora, svojej kongregácie, ale i svojej krajiny. A zrazu o tejto útlej žene hovorili historici z Ústavu pamäti národa, generálna predstavená Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárok, miestni historici, pamätníci jej života. Napriek tomu, že išlo o odborný seminár, osobnosť malej sestry si pritiahla veľa poslucháčov. Dokonca prichádzali zo zvedavosti aj zamestnanci knižnice a ostali

počúvať príbeh ženy, ktorá verila Bohu a chcela pre druhých len to najlepšie. A dávala len to najlepšie – nádej do života, sprevádzanú modlitbou a vernosťou.

Za spolusestry sa prihovarila sestra Irena Kopanicová, generálna predstavená, ktorá privítala hostí a poďakovala za možnosť urobiť takýto odborný seminár. Ďalej sa za Ústav pamäti národa prihovaril predseda Jerguš Sivoš, ktorý sestru Bernadete odovzdal dekrét veterána protikomunistického odboja a taktiež medailu Ústavu pamäti národa in memoriam za aktívny odpor proti komunistickému režimu a podiel na obnove dodržiavania občianskych práv a náboženských slobôd. Ďalej sa prihovaril prítomným aj historik František Neupauer, ktorý hovoril o vernosti ideálom, ktorým sestrička žila. Historik Peter Dvorský sa prihovaril prítomným veľmi osobne, nakoľko je Ružomberčan a mnohé súvislosti zo života sestričky spájal s históriou a osobnosťami mesta, v ktorom sestrička prežila mladosť a veľkú časť rehoľného života. Posledný hovorca odborného seminára bol Radoslav Ragač, historik, ktorý svoj príspevok nazval: Sestra Bernadeta kontra štátna bezpečnosť v Ružom-

berku. Počas leta bude za blahoslaveného vyhlásený Ján Havlík, seminarista Misijnej spoločnosti. Keď pracovný tím mal vybrať jednoduché heslo, ktorým by charakterizoval budúceho blahoslaveného, vybral tri slová: Verný, silný, odhodlaný – mučeník vernosti. Akými slovami je možné charakterizovať sestričku Bernadetu? Nádej, ruženec, odvaha. Takto si ju väčšina ľudí pamätá. Neexistovala vec, ktorú by nedokázala urobiť. Keď chcela niečo dosiahnuť, tak to aj dosiahla. Ku chorým prichádzala s nádejou, že aj utrpenie má zmysel. K vážnom prichádzala s vierou, ktorú sa im snažila sprostredkovať a pomáhala im objaviť Krista. Všetko „vybavovala“ s ružencom v ruke.

Toto bola druhá časť odbornej konferencie – svedectvá ľudí, ktorým priniesla Krista. Silné svedectvá, kedy ste cítili, že sa cez život jednej osôbky dotýkalo nebo zeme. A smädní ľudia ako ovädnuté kvety sa pod prúdom živej krstnej vody rozrástli ako košaté stromy, ktoré denne prinášajú úrodu.

Medzi týmito dvoma časťami odborných prednášok bolo ešte otvorenie výstavy. Hm... výstavy. Zrazu máte pred očami ženu, rehoľnú sestru, chorého človeka, ktorý sa na vás

z každej fotografie usmieva a len čakáte, kedy sa prihovorí. Chronológia života, ocenenia, pamäti, písomnosti, osobné predmety, začiatky Rodiny Nepoškvrnenej, prvé púte do Lúrd – aj toto všetko charakterizovalo sestru Bernadetu Pánčiovú, slovenskú Matku Terezu.

A ako by sa ona pozerala na svojich 100 rokov? Asi tak, ako to robila

vždy. „Čo ja? Čo ja? Ale Matka Božia! Sláva Bohu a Nepoškvrnenej!”

Nech je v živote sestry Bernadety oslávený Boh, ktorý robí zázraky. A nám doprial na jeden taký sa pozerať. Držte nám miesto v nebi, sestrička!

S úctou a láskou

spolusestra

Hermana Matláková

Odkaz sestry M. Bernadety

Počas odborného seminára venovaného nedožitým 100. narodeninám sestry M. Bernadety Pánčiovej odznali viaceré hodnotné príspevky. Prednášatelia z Ústavu pamäti národa (ÚPN) sestričku osobne nepoznali. Spoznávali ju postupne pri vyhľadávaní a štúdiu materiálov. S výsledkami svojej práce v tejto oblasti sa podelili s účastníkmi seminára, medzi ktorými boli aj dvaja otcovia biskupi, kňazi, príbuzní, spolusestry, členovia a dobrovoľníci Rodiny Nepoškvrnenej... Niektorí ju poznali dlhé roky, boli jej spolupracovníkmi v službe, ktorej sa venovala, iní sa s ňou nikdy nestretli a poznali ju z rozprávania iných... Prednášajúcim a niekoľkým účastníkom seminára sme položili iba jednu otázku: „Aký je odkaz sestry M. Bernadety pre vás a pre dnešnú dobu?”

Sestrička Bernadeta bola pre mňa osobou, ktorá dokázala povzbudiť vo viere. So svojím špecifickým úsmevom sa vždy snažila vniesť pokoj. Zistil som, že ešte ako bohoslovec som čítal niektoré z jej publikácií, ktoré vyšli v zahraničí pod pseudonymom Miriam Liptov-

ská, a boli k nám tajne dovezené. Vtedy som netušil, kto sa za tým ukrýva. Neskôr, keď som už bol farárom v Liptovskej Osade a bol som poverený pastoračnou službou väzňov, podozvedal som sa od nich, ako dokáže sestrička motivovať tých, ktorí chcú zmeniť svoj život k lepšiemu.

Mám na ňu spomienky, ktoré svedčia o tom, že má čo povedať aj nám v 21. storočí, tak ako počas svojho života oslovovala ľudí, počnúc chorými, staršími, opustenými aj väzňami. Jej príklad viery, obetavej a vytrvalej lásky je potrebný aj pre nás.

✘ *Mons. Ján Kuboš, spišský pomocný biskup*

V živote sestričky Bernadety vidím veľký odkaz pre dnešnú individualistickú a konzumnú dobu, keď je človek zameraný predovšetkým sám na seba. Ukazuje nám, aby sme sa znovu učili pozerat' na druhých. Povzbudzuje nás, aby sme neprežívali svoj život egoisticky, ale aby sme žili pre druhých – zasvätení pre svet okolo seba, kňazi pre svojich veriacich a hľadajúcich, manželia jeden pre druhého a pre svoje deti... V tomto vidím odkaz životného príkladu sestry Bernadety – žiť pre druhých, dokázať sa obetovať pre druhých.

✘ *Mons. Peter Beňo, nitriansky pomocný biskup*

Hlavný odkaz sestry Bernadety je, že zlu sa nemôže ustupovať a že žiadna totalita nemôže zabiť a premôcť ľudského ducha. Viera bola pre ňu sprievodcom počas celého jej života a ona nikdy neuhla z cesty pravdy.

Radoslav Ragač, ÚPN

Myslím si, že najväčší odkaz sestry Bernadety je v sile, ktorú predstavovala. Aj napriek tomu, že sama nebola fyzicky zdatná, duchovne bola naozaj silným príkladom. Starala sa o chorých, mala pre nich pochovenie, mala v sebe neuveriteľný elán. Navštevovala väznice, odsúdených ľudí... Odkazom pre nás je jej vytrvalosť vo viere. Nedokázali ju zlomiť ani komunisti, ani Štátna bezpečnosť, ani rozličné stranícke nariadenia, izolácia – či už v centralizačnom kláštore alebo počas pobytu v Čechách vo Varnsdorfe... Teda príkladom pre nás je jej sila, elán a vytrvalosť.

Jerguš Sivoš, predseda Správnej rady ÚPN

So sestričkou Bernadetou som sa poznal dost' dlho. Oslovila ma svojou ľudskosťou. Vedela podnietiť chorých k tomu, aby dokázali obetovať všetky bolesti za to, aby aj v čase náboženskej neslobody boli vysvätení kňazi a aby boli zbožní a svätí. Asi v roku 1982 zorganizovala spolu s jedným z novokňazov účasť viacerých vozičkárov, ktorí sa obetovali na tento úmysel, na kňazskej vysviacke v Bratislave. Chorí boli nadšení z toho, že videli tých, za ktorých sa obetovali.

Aj keď ona sama fyzicky nevládala, dokázala zorganizovať veľmi veľa. To by nedokázal ani niektorý zdravý človek.

Karol Dubovan

Životný príbeh sestričky Bernadety ma zaujal aj cez hlbšie spoznávanie jej blízkych: rodičov, súrodencov. Obdivujem ich odvahu bojovať za vlasť, jasne odolávať totalitnému režimu a vytvárať i budovať vzťahy, a to i s tými najbiednejšími – chorými, väzňami...

Osobne ma udivuje aj toto: v 20. storočí vo svete vznikali veľké laické hnutia (Focolare, Komunita sv. Egídia, v Poľsku hnutie Svetlo – Život). Je krásne vnímať, že od pôsobenia Ducha „nebolo uchránené“ ani Slovensko, a to aj cez vznik Rodiny Nepoškvrnenej. Po konferencii v Ružomberku sme sa začali v rodine modliť o 20. hod. spoločne ruženec, aby sme tak tvorili spoločenstvo s väznenými (väzenské spoločenstvo Dismas sa práve v túto hodinu modlieva ruženec), a tak zároveň boli účastníkmi ich príhovoru za nás.

Máme pocit, že v dnešnej dobe je potrebné riešiť veci „v rukavičkách“. Pánčiovci boli razantní, priami ľudia. Na zrnkách ruženca prinášali pokoj do srdc iných. A nechceli si to nechať len pre seba. Chceli to rozdávať ďalej.

František Neupauer, historik ÚPN

Ovocie pôsobenia rehol'nej sestričky Bernadety za múrmi väznic je citeľné aj dnes. Jej starostlivosť, pozornosť a láskavosť, ktorú prejavovala voči odsúdeným, boli uskutočnením evanjelia v skutkoch. Jej nachádzanie stratených duší vo väzení nám môže byť príkladom.

*Kpt. v. v. Mgr. Michal Libant,
zakladateľ a líder väzenského spoločenstva DISMAS*

Odkaz sestričky Bernadety pre súčasného človeka by som spojil so službou chudobným, ktorých si ona veľmi všímala. Aj dnes povzbudzuje k tomu, aby ľudia neboli nevšímaví k tým najbiednejším a aby tak ako sestrička, v blízkych – hoci sú to často veľmi zničené a dokaličené telá – videli trpiaceho Krista. Ona to dokázala s pomocou Panny Márie. V trpiacich nachádzala Krista a stála pri nich.

Br. Márius Dismas, pustovník uprostred mesta, ktorý slúži chudobným

Posolstvo či odkaz, ktorý nielen mne zanechala sestra Bernadeta, je aj v modlitbe, ktorú ma naučila: „Mária, ty vieš, ty môžeš a ja verím, že v tom nám pomôžeš.“ Tým ďalším je to, ako sme sa so sestrou Bernadetou lúčili. Urobila nám krížik na čelo a pritom hovorila: „Nech vás žehná Otec, Syn a Duch Svätý, ale vždy aj dve ruky Panny Márie.“ Myslí si, že toto je odkaz pre nás.

Vdp. Pavol Jurčaga, náboženský redaktor Rádia Lumen

Liturgická formácia

Liturgia a ruky II.

Moji milí, rád by som opäť pokračoval v úvahách o gestách rúk v liturgii. Po tom, ako sme uvažovali o geste zložených rúk, je čas si vysvetliť gesto rozopätých rúk (rozťahnutých rúk).

Postoj rozopätých rúk

Toto gesto bolo známe už v staroveku v pohanských náboženstvách, no predovšetkým bolo bežne používané v Starom zákone. V 17. kapitole Knihy Exodus máme popis bitky medzi Izraelitmi a Amalekitmi pri

Rafidime. Mojžiš, Áron a Hur podporovali bojujúcich Izraelitov modlitbou na vrchole hory. Zaujímavá je zmienka o tom, že Mojžiš zdvihol ruky: pokiaľ mal Mojžiš ruky hore, Izrael mal výhodu a vyhrával. A keď spustil ruky, mal navrch Amelek (porov. Ex 17, 11).

Gesto rozopätých a zdvihnutých rúk nadobúda vo svetle Nového zákona nový význam. Ježiš na kríži vystrel ruky nahor, aby svojou smrťou dosiahol naše vykúpenie. Preto gesto rozťahnutých rúk robí modliaceho sa podobným Kristovi

Spasiteľovi. Svätý Pavol, keď radí o modlitbe, hovorí: „*Chcem teda, aby sa muži modlili na každom mieste a dvíhali čisté ruky bez hnevú a hádok*“ (1 Tim 2, 8).

Prví kresťania, tak ako aj židia alebo pohania, sa modlili so zdvihnutými rukami namierenými dopredu a otvorenými dlaňami. S takýmto gestom v rozličných vyobrazeniach sa stretávame aj v starokresťanskej ikonografii a umení. Odporúčali ho pri modlitbe aj cirkevní otcovia, ako napr. Tertulián, Klement Rímsky či Klement Alexandrijský.

Je to prirodzený prejav duše, očakávajúcej pomoc zhora. Zdvihnuté ruky sú teda gestom volania k Bohu o pomoc. Človek vedomý si svojich obmedzení a slabostí vie, že pomoc môže dostať len od Boha. Toto gesto je aj prejavom odovzdania sa do Božej vôle a hlbokkej dôvery

v Boha. Svedčia o tom slová žalmistu: „*Vystieram k tebe ruky, za tebou dychtím ako vyprahnutá zem. Rýchle ma vyslyš, Pane, lebo už klesám na duchu*“ (Ž 143, 6-7). „*Moja modlitba nech sa vznáša k tebe ako kadidlo a pozdvihnutie mojich rúk ako večerná obeta*“ (Ž 141, 2).

Neskôr kresťania rozťahovali ruky na stranu, v lakt'och ich trochu pokrčili, čím chceli napodobniť ukrižovaného Krista. V ranom kresťanstve bolo toto gesto také rozšírené a používané, že napr. sv. Cyprián alebo sv. Ján Zlatoústý napomínali kresťanov, aby miernili rozpínanie rúk pri modlitbe, aby sa modliaci vzájomne nerušili. Predpisy po Tridentskom koncile nariad'ovali kňazovi držať ruky dlaňami smerom k sebe na šírku a výšku svojich ramien. Dnes už táto norma neplatí.

V súčasnosti je gesto rozopätých rúk v liturgii výlučným gestom kňaza predsedajúceho liturgickému zhromaždeniu, zatiaľ čo koncelebrujúci kňazi rozkladajú ruky iba počas eucharistickej modlitby a modlitby Otčenáš. Hlavný celebrant rozprestiera ruky pri tzv. prezidiálnych modlitbách (modlitba dňa, modlitba nad obetnými darmi a modlitba po sv. prijímaní), pri eucharistickej modlitbe, pri modlitbe Otčenáš a následnej

modlitbe, ako aj pri obradoch pokoja. Toto gesto, pripomínajúce Ježiša na kríži, vykonáva iba kňaz, čím sa ešte viac zviditeľňuje, že vykonáva liturgické činnosti v osobe Ježiša Krista.

Keď sme si takto vysvetlili význam tohto gesta v liturgii, môžeme poznamenať, že zvyk niektorých veriacich rozopäť ruky pri modlitbe Otčenáš (tak ako to robí predsedajúci kňaz) nie je vhodný. Avšak každý môže svoju osobnú modlitbu, mimo liturgie, obohatiť týmto krásnym gestom modliaceho sa, aby ešte viac zdôraznil svoju dôveru v Boha. Vystretím rúk človek volá k Bohu o podporu v rôznych životných situáciách.

Umývanie rúk

Umývanie rúk pred modlitbou bolo semitským zvykom, ktorý si osvojili aj kresťania. Prvú takúto správu o tom, že kňaz si pred slávením Eucharistie umýva ruky, podáva už sv. Cyril Jeruzalemský. Ranokresťanské spisy cirkevných otcov spomínajú, že ruky si umývajú všetci prítomní kňazi, ktorí prinášajú obeť. Toto dokazuje nielen starobylú prax koncelebrácie, ale aj to, že dôvody pre umývanie rúk neboli len praktické, ako akási potreba očistiť si ruky po prevzatí darov, ale aj

rituálne, teda ako symbol vnútorného očistenia pred prinesením obety.

Sv. Cyprián z Kartága videl v geste umývania rúk túžbu očistiť človeka od zlých skutkov, teda oslobodiť ho od hriechu a každej nepravosti. Sv. Ján Zlatoústý spomína prax umývania rúk tých veriacich, ktorí vstupovali na miesto slávenia liturgie. Tento obrad vnímal ako odkaz na svätý krst. Stopy tohto zvyku stále existujú v podobe prežehnania sa požehnanou vodou pri vchode do chrámu.

V dnešnej liturgii si ruky umýva len hlavný celebrant a modlitba, ktorú recituje, je jedna z mála, ktoré sú v liturgii formulované v jednotnom čísle: „*Pane, zmy zo mňa moju vinu a očisť ma od hriechu.*“ Vnímame ju teda ako súkromnú modlitbu kňaza, ktorá vyjadruje jeho osobnú túžbu po vnútornom očistení. Je to teda prosba kňaza o duchovnú čistotu potrebnú na prinášanie eucharistickej obety. Tieto slová sú výzvou k schopnosti vstúpiť do ducha pokory, pokánia a očisty a obsahujú túžbu premeniť svoje vnútro. Možno je aj vhodné, aby prítomní veriaci pri tom ako kňaz vykonáva toto gesto, tiež sa vnútorne spojili s ním v túžbe s pokorou a očisteným srdcom pristúpiť k Pánovmu oltáru.

Vdp. Peter Staroščík

Stál za svojim rozhodnutím

Milí členovia a duchovní podporovatelia Rodiny Nepoškvrmenej, už o niekoľko dní, 31. augusta 2024, bude v Šaštíne vyhlásený za blahoslaveného Boží služobník Ján Havlík, seminarista Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul. Verím, že ste už o ňom čo to počuli, lebo jeho životný príbeh sa postupne dostáva do povedomia ľudí, a to aj vďaka našim katolíckym médiám. Vďaka iniciatíve a osobitnému záujmu našich sestričiek satmárok sa o ňom môžete dozvedieť viac aj vy na stránkach vášho obľúbeného časopisu.

Janko sa narodil 12. februára 1928 vo Vlčkovanoch, dnešné Dubovce na Záhori, a zomrel 27. decembra 1965 v Skalici. Jeho život tu na zemi trval pomerne krátko, len 37 rokov. Prežil ho na rôznych miestach, ktoré už tak budú natrvalo späté s jeho životom. Niektoré z nich ste možno aj vy už v živote navštívili a ani ste len netušili, že tu sa formoval budúci blahoslavený. Holíč a Skalica, kam dochádzal do školy pešo 16 kilometrov a neskôr na bicykli 32 kilometrov každý deň. Taká silná bola jeho túžba po vzdelaní

a po kňazstve. Potom sa ocitol v Banskej Bystrici v apoštolskej škole, v Ladcoch a napokon opäť v Banskej Bystrici v noviciáte u otcov lazaristov – dnes nazývaných vincentíni. Janko bol teda od tohto momentu členom našej duchovnej rodiny. A to aj napriek tomu, že jeho túžba a celoživotný sen byť kňazom sa nikdy nenaplnili.

Stal sa však misionárom na ľudsky nepredstaviteľnom misijnom poli, ktoré sa mu pred očami začalo ukazovať po násilnom prerušení jeho formácie v noci z 3. na 4. mája

1950. Ocítá sa v Kostolnej pri Trenčíne, v Púchove aj v Nitre, kde sa ale už definitívne rozplynie jeho sen. Alebo..., kde začne naberať úplne inú kvalitu. Janko sa ocítá na vychýrených miestach ľudskej zloby a nenávisti voči Cirkvi – v Jáchymove, Bytízi, Prahe, Valdiciach a Ilave. V tom čase takmer každý deň svojho života prežije síce obrátky o slobodu a ľudskú dôstojnosť, no o to slobodnejší, ľudskejší a dôstojnejší. Nie podľa svojich plánov, ale podľa tých Božích predstáv.

Súčasťou jeho mladého života sa zrazu stalo to, čo bežne prichádza až trochu neskôr a s čím aj mnohí z vás máte osobnú skúsenosť – choroba, samota, bolesť, opustenosť... Janko prežíva viaceré zranenia, má vážne problémy so srdcom, dnes podľa našich hodnotení by bol schopný vykonávať maximálne sedavé zamestnanie. No napriek tomu podáva až nadľudské výkony pri fyzicky náročnej práci ako hlbínár v bani alebo ako betonár na stavbe. To všetko preto, aby dokázal, že kresťania nie sú žiadne padavky, aby potvrdil svoje rozhodnutie byť misionárom, teda prinášať radosť, svetlo, Boží pokoj do každej okolnosti života. Prinášal to, čo mal vo svojom srdci, čo ani väzenie,

ani kruté zaobchádzanie či psychický nátlak nemali silu v ňom natrvalo zlomiť. Lebo vedel, komu uveril, a chcel byť jeho apoštolom. Zväčšené srdce, ktoré mu napokon vyplňalo takmer celý jeho hrudník, a spôsobovalo nemalé zdravotné komplikácie, to nebola len jeho diagnóza. Ale aj krásny obraz, lebo chcel svojou láskou objasniť aj tých, ktorí si to, ľudsky povediac, ani nezaslúžili alebo o to nemali vôbec záujem.

Rozhodnutie pápeža Františka zo 14. decembra 2023 o promulgácii dekrétu o mučeníctve Jána Havlíka, a to z dôvodu nenávisti voči viere, bolo potvrdením toho, čo mnohí ľudia na budúcom blahoslavenom vycítili – že je to mimoriadne vzácny človek hlbokej viery, odhodlaný stať sa svojím rozhodnutím a vytrvať napriek akejkoľvek prekážke. Samozrejme, nie svojimi silami, ale s Božou milosťou. Jankov život bol cestou k dokonalosti. Aj s prítomným križom, ktorý vôbec nebol ľahký. Presne tak, ako je aj život každého z nás poznačený nejakou ťažkosťou, bolesťou či zranením. A neraz nám to dá poriadne zabráť. Aj ja môžem dať svojmu utrpeniu zmysel, ak ho nenesiem sám, ale prežívam spolu s tým, ktorý trpel za každého z nás, aj za mňa. On nám pri

nesení kríža dáva silu. Nie sme na to sami, aj keď sa niekedy zdá, že je to nad naše sily.

Naše malé Slovensko v minulosti malo a stále má mnohé osobnosti. Aj dnes nás v rôznych oblastiach doma i vo svete reprezentujú mnohí šikovní ľudia, skvelí odborníci, umelci či športovci. Sme vd'ачní za každého z nich. Ale medzi nami sú aj tí, ktorých si svet okolo nás až tak veľmi nevšíma a ktorí si predsa zaslúžia našu úctu, vd'ачnosť a obdiv. Skvelé mamy a otcovia, ktorí žijú naplno pre svoju rodinu, kňazi či zasvätené osoby, ktorí nenápadne, ale verne žijú svoje povolanie, mladí, ktorí sa zodpovedne pripravujú na svoju budúcnosť, študujú a pracujú nie pre spoločenské

uznanie či dobrý plat, ale preto, aby znásobili to, čo dostali. Ale sú tu aj naši chorí či starí ľudia, často, žiaľ, odsunutí niekde bokom, ktorí sú nám však príkladom pri nesení kríža, a od ktorých sa máme čo učiť. Ďakujeme za váš príklad, za vaše modlitby a obety. Nezabúdajte aj tieto dni prosieť za tých, ktorí intenzívne pripravujú slávnosť blahorečenia nášho Janka Havlíka, ale aj za tých, ktorí na slávnosť prídu alebo budú duchovne na nej účastní, aby priniesla do ich života veľa Božej milosti. A pokiaľ vám to sily dovoľia, prídte na slávnosť blahorečenia tohto mučeníka vernosti 31. augusta 2024 do Šaštína. Budem sa veľmi tešiť, keď sa tam spolu stretneme.

P. Tomáš Brezáni, CM, vizitátor

Obetovala sa za rodičov

Po krátkej prestávke sa opäť vraciame k spomienkam sestričky Bernadety na členov Rodiny Nepoškvrnenej, ktoré nám zanechala v zvukovej podobe. Nenápadnou hrdinkou dnešného príbehu je mladá študentka Ildikó.

Ildikó. Už by sa isto-iste nechcela zameniť ani s celým svetom. Bola jedináčik. Mala na dosah všetko, po čom túžila. Iba v jednom sa jej akosi nedarilo. Hľadala si životného partnera, ale zatiaľ ju každý

iba sklamal. Priateľka ju raz uplakanú vzala so sebou do kostola. Ildikó nebola pokrstená, rodičia boli silno *červeno ladení*. Otec bol riaditeľ a mama učiteľka. Ildikó mala od nich všetko, len Pána Boha nie.

Náboženstvo, Boh – to bol u nich neznámy pojem. V živote im zatiaľ Boh nechýbal. Ildikó po prvej návšteve kostola s priateľkou dostala chuť prísť do kostola častejšie aj sama, aj mimo bohoslužieb. Len tu sa cítila dobre. Prežívala predtuchu čohosi krásneho. Tu nachádzala pokoj. Najčastejšie sa postavila oproti oltáru Panny Márie. Naplno cítila volanie Matky: „Pod', moja dcéra, si mnou milovaná! Sklamali ťa šuhaji? Môj Syn Ježiš ešte nikoho nesklamal.“

Raz sa v kostole veľmi rozplakala. Takto ju samotnú v šere kostola objavil miestny pán kaplán. Počkal na ňu a keď vyšla z kostola, opýtal sa priamo: „Slečna, pozoroval som vás. Prečo ste tak plakali v kostole?“

„Svet sa mi hnuší! Som pohanka a ani neviem, čo sa v kostole vlastne deje, čo tu robíte...“

„Príďte na faru. Porozprávam vám, čo sa tu robí, kto tu prebýva.“

Od tej doby začala Ildikó pravidelne navštevovať kostol a pripravovala sa na krst a na prijatie ďalších sviatostí, aj sviatosti birmovania. Po prijatí sviatostí začala Ildikó akosi viditeľne žiariť. Mala v sebe Ježiša a nechýbal jej už nik, ani životný partner.

Zrazu však začala fyzicky slabnúť. Už pri prvom vyšetrení lekári obja-

vili leukémiu v pokročilom stave. Dostala sa na onkológiu v Bratislave. Vedľa nej ležala mladá lekárka, matka dvoch detí. Bola členkou Rodiny Nepoškrvnenej. Ildikó nemusela presvedčať. Členstvo v Rodine Nepoškrvnenej prijala s najväčšou radosťou. Jej stav sa po liečbe zlepšil a pokračovala v štúdiách.

O pol roka opäť zbledla, oslaba... a znova sa dostala na tú istú onkológiu. To sa opakovalo ešte dvakrát. Naposledy sa na izbe znova stretla so spomenutou lekárkou. Obe už mali spočítané dni života.

Za Ildikó prišli rodičia. Boli rozrušení. Otec bol podnapitý. Lekári im práve oznámili, že Ildikó to už neprežije. Leukémia rapidne mocnela, postupovala. Na izbe pri jej lôžku začal otec strašne kričať. Mama s ním. Všetko váľali na Pána Boha, aký je krutý, keď im chce uchvátiť jediná dcéru.

Ildikó to už nemohla vydržať. Vstala z postele a zvolala: „Neurážajte mi moju lásku! Ja milujem Boha a Boh miluje mňa. On vyslyšal moje prosby. Sama som ho uprosila, aby si ma zobral zo sveta ako obeť za vás, lebo vám, ani jednému, Boh nechýba. Dosiaľ ste vedeli pozerat' iba na peniaze, na mamonu. Nič vyššie vás nezaujímalo. On

ma vyslyšal, lebo ma miluje a ja milujem jeho.“

Rodičia ostali ako zmeravení. Ich dcéra sa kontaktuje s Bohom? To nemôže byť pravda! Nikdy jej o ňom nehovorili. A ona chce zomrieť za nich? Otrásné! Vstali. Buchli dvermi a odišli. Otec ešte aj na chodbe kričal.

A Ildikó? Vytiahla ruženec a poprosila susedu – lekárku: „Spojte sa

so mnou. Ideme sa za nich pomodliť ruženec.“

K večeru jej vystúpila horúčka. Za pomoci spolupacientky lekárky napísala ešte rodičom list na rozlúčku. Úpenlivo ich žiadala: „Prosím si katolícky pohreb. Som už dcéra Rímskokatolíckej cirkvi. Patrím Matke Cirkvi – Márii. Skrze ňu som bola vyslyšaná. Za vás, rodičia, som prosila chorobu, ktorá ma skosí mladú, aby ste sa raz vy spamätali a uvedomili si, že stojíte na strašne bludnej ceste tohto sveta. Za všetko vám ďakujem a v nebi sa budem za vás prihovárať. Aj môj pomník nech svedčí o tom, že som bola dcéra svätej Cirkvi. Vaša vďačná Ildikó.“

Zo zvukovej nahrávky spomienok sestry M. Bernadety Pánčiovej

Fatima stále aktuálna

Dnes sa opäť vraciame k posolstvu Panny Márie, ktoré v roku 1917 adresovala nielen trom fatimským deťom, ale aj nám. V dnešnom svete zmietanom mnohými vojnovými konfliktami a nepokojmi je jej posolstvo a orodovanie naozaj veľmi aktuálne.

Panna Mária – posol pokoja

Matka Božia prichádza na túto zem, aby svojim deťom oznámila, čo je potrebné pre zachovanie pokoja v ľudských srdciach a vzťá-

hoch. Pokoj medzi národmi je tak tiež podmienený našou poslušnosťou jej slovám. Mária varuje vo Fatime, ako aj na iných miestach

sveta, že mier na zemi je priamo úmerný tomu, nakoľko človek prijíma svojho Boha a jeho zákon lásky. Kde ľudia žijú lásku, tvoria spoločenstvo s Ježišom Kristom. On je pokoj, cesta, život.

Mária nám dáva návod, ako sa priblížiť Bohu a žiť evanjelium. My kresťania sme živými svedkami Božej lásky, ale keď o nej nesvedčíme, z ľudských srdc sa vytráca. Panna Mária hovorí, že pokoj a láska víťazia iba modlitbou (nie zbraňami). To ona otvára srdcia, posilňuje vieru i dáva silu milovať Kristovou láskou. Dnes sa kúkoľ zmocnil mnohých srdc, žiaľ, aj tých kresťanských. Miesto svetla prinášame svojim bratom rany našich neprajných slov a skutkov. Je to preto, že kresťania sa málo modlia, a ak sa modlia, väčšinou iba prosia za seba, no neodovzdávajú sa s vierou do rúk

Otca. Zahľadenosť do seba a vlastných záujmov nás vedie k duchovnej prázdnote, v ktorej Duch Ježiša Krista – Duch lásky – nemá miesto. Málokto z veriacich kresťanov je schopný vnímať svoj život zameraný na vlastné dobrá ako hriech proti láske. Ak nežijeme dennodne svoje kresťanstvo odovzdávaním a prijímaním lásky, Boh cez nás nemôže uskutočniť svoje dielo spásy ľudstva, pretože blokujeme jeho lásku.

Panna Mária nás vedie k tomu, aby sa naše kresťanské svedectvo stalo opravdivým. Na tejto ceste je základom vlastné obrátenie. Začína práve tým, že dáme Boha na prvé miesto vo svojom živote. Nájdeme si pravidelný čas na modlitbu, v ktorej Bohu úprimne odovzdáme seba, svojich blízkych, celý svet, svoje hriechy, nedokonalosti, chy-

by, ale i radosti, plány a úspechy. Boh nás miluje v každej situácii, za všetkých okolností, i keď sme v stave hriechu. Musíme byť otvorení jeho láske a dovoliť mu, aby nás ňou celých prežiaril. Silu milovať ľudí máme iba vtedy, keď Boh prežiarí naše srdcia

a uzdraví rany. Správna modlitba, ktorá prináša pokoj a uzdravuje, je tá, v ktorej sa so svojím Bohom v modlitbe reálne stretáme, a nie iba odriekame naučené vety.

Druhá zastávka na ceste k láske a pokoju je pokánie. Až keď sa zmierime so svojím Bohom vo svätej spovedi, dokážeme v láske prijať ostatných ľudí. Uvedomujúc si svoje vlastné pády, ktoré nám Boh neustále odpúšťa, znášame nedostatky iných s trpezlivosťou a pokorou. Pokánia je schopné iba pokorné srdce a Ježiš nás k pokore neustále vyzýva. Pokáním Boh mení naše srdce a oslobodzuje ho od každej prítomnosti démonov. Kto koná pokánie, mení vlastné srdce, a tak Boh mení všetky okolnosti v jeho živote svojou mocou. Pokánie však vyžaduje striktné zanechanie hriechu. Musíme preťať všetko, čo nás vzdaluje od Boha. Niektorí musia zanechať hriešny vzťah, svoju závislosť, súdenie a ohováranie iných... Musíme „odťať svoju ruku“, „vylúpnuť vlastné oko“... Teda odpútať sa od toho, čo považujeme za nevyhnutné pre seba, ale čo nie je v súlade s Božím zákonom. To je dôležité pri pokání, ktoré dokáže meniť náš život.

Tretou zastávkou na ceste k pokoju a láske je konanie dobra. Sme povinní kráčať po stopách nášho Pána, ktorý kade chodil, dobre robil. On nesúdil, nenadával, neohováral, nekradol, nevyvyšoval sa. On neočakával, že mu druhí budú poslúchovať, budú ho poslúchať, budú ho obdarovávať. Robil tak on pre iných, bez šomrania, neúnavne. Často vravíme, že nemáme čas pre iných a ani pre Boha. Skutočnosť je taká, že nemáme lásku. Kto miluje, vždy si nájde príležitosť a čas vykonať milovanému niečo dobré. A keď konáme dobro, Boh, ktorý je láska, vládne medzi nami. Vtedy diabol – kráľ nenávisťi, vojny, závisťi, nemá medzi nami miesto. Láska je zbraň proti diablu; láska, ktorá je úctivá, no nie falošná. Láska, ktorá je milosrdná, ale nie ľahostajná. Láska, ktorá čini dobro pre iných, a vlastné záujmy posúva na druhé miesto.

Panna Mária nás vedie cez modlitbu, pokánie a obeť, cez skutky dobra k pokoju, ktorým je jej Syn. Ak jemu odovzdáme naše vzťahy, budúcnosť sveta, ak sa staneme ľuďmi lásky a pokoja, môžeme spolu s Máriou zachrániť svoje rodiny i zem.

Sr. Mária Lindalva

Ohlasy

Ďakujem Vám za Vašu zásielku – štyri obálky pre našich novokňazov. Je to z Vašej strany milá pozornosť a novokňazov to iste poteší. Ďakujem Vám v mene svojom aj v mene našich novokňazov.

Vaše modlitby a obety sú veľmi potrebné. Zvlášť si cením modlitby za nové kňazské povolania a za ich vytrvalosť na ceste ku svätosti.

Zo srdca žehnám celé Vaše spoločenstvo.

✠ *Mons. Marián Chovanec, banskobystrický biskup*

Ďakujem vám sa časopis Rodina Nepoškrvnenej, ktorý pravidelne posielate aj do banskobystrickej nemocnice. Pre mnohých pacientov je duchovným liekom, prostredníctvom ktorého čerpajú posilu a neraz i slová uzdravenia potrebné pri ich liečebnom procese.

Do vašej ďalšej služby vám z úprimného srdca prajem veľa Božieho požehnania.

Vdp. Michal Válka, nemocničný kaplán

Ďakujem za pekný duchovný zážitok pri stretnutí v Gaboltove. Podarilo sa mi osloviť ľudí vo farnosti a išli sme. Je to krásne stretnutie. Úprimné Pán Boh zaplať za všetko.

Irena, členka RN z Krivian

Veľmi ďakujem za ten úžasný dar Rodiny Nepoškrvnenej v podobe slúženia svätých omší za všetkých jej živých členov a zvlášť za zomrelých členov, ktorí už pre seba nemôžu nič urobiť. Je nás dosť tých, ktorí máme v tejto Bohu milej službe jedinu istotu, pretože nikto iný nebude za nás dávať slúžiť sväté omše. Pán Boh zaplať a nech Boh žehná toto dielo!

Eliška

Členkou Rodiny Nepoškrvnenej nie som dlho, ale chcela by som sa vám veľmi pekne poďakovať, že ste ma prijali medzi seba. Som vdáčna

a zároveň šťastná, že sa môžem modliť každý deň za chorých a opustených na celom svete. Vyrastala som s postihnutým bratom a nemám viac súrodencov. Spoznala som, že aj zaňho sa každý deň obetujú členovia Rodiny Nepoškvrnenej a ja ako jeho sestra mám na tom účasť. Chvála ti, Pane! Už dlhší čas sa modlím za nové kňazské a duchovné povolania aj za kňazov. Po prečítaní informácií v jednom čísle vášho časopisu o naliehajúcej prosbe modlitieb a obiet za kňazov ma premkol pocit a zároveň túžba zapojiť sa do tejto služby. Nech Pán koná svoje dielo a privedie do svojej vinice novú vinnú révu v podobe svätých a horlivých kňazov. Buďte požehnaní a nech vás vo všetkých časoch sprevádza Panna Mária.

členka Jana

Z celého srdca vám úprimne ďakujem za nádherný čas, ktorý sme prežili pri nebeskej Matke v Gaboltove. Boli to krásne chvíle. Zároveň sme si tam pripomínali aj sto rokov od narodenia sestričky Bernadety Pánčiovej. Sestričku som poznala osobne.

Pred viacerými rokmi sme ako rodina odprevádzali do Vrúcka k sestrám satmárkam našu dcéru. Pri tejto príležitosti mi povedala slová, ktoré mi hlboko utkveli v mysli: „Mamička, ja som vedela, že ona bude u nás.“ A moja dcéra, sestra Damiána, je už 33 rokov sestrou satmárkou.

K poďakovaniu za stretnutie a k pozdravu pre všetky sestričky aj členov Rodiny Nepoškvrnenej sa pripája aj mojich osem spolupútničiek.

S vďakou za vás všetky

šťastná mama Anna z Kamenice nad Cirochou

Svedectvá z kríža

Záchrana syna

Syn začal mať psychické problémy... Začalo to zhoršením známok v škole z jednotiek na štvorky, veľkou únavou a pokračovalo neschopnosťou vyliezť ráno z postele a ísť

do školy. Stratil všetky svoje predchádzajúce záujmy. Nasledovala návšteva psychiatra a antidepresíva. Nakoniec som jedného dňa večer, deň pred svojimi narodeninami, vyťahovala syna z vane s poreza-

nými rukami, pretože už sa mu nechcelo žiť. V tú chvíľu som pochopila slová: „A tvoju dušu prenikne meč...“ Uvedomila som si, koľko Veľkých nocí som už vo svojom živote prežila, a nikdy – naozaj nikdy mi nedošlo, akú bolesť musela prežívať Mária, keď vo svojom náručí držala mŕtveho Syna. Pochopila som, že v tejto chvíli už sama nič nezmôžem. Nech sa snažím, ako sa snažím, jednoducho už nie je v ľudských silách syna „ustrážiť“. Začala som sa modliť Pompejskú novénu.

Na Štedrý deň som začala ďakovnú časť. Syn prišiel ráno do kuchyne a povedal mi, že mu je lepšie. Myslela som si, že fyzicky, pretože mal nejakú škaredú virózu. Povedal mi však: „Mami, nie fyzicky, ale psychicky.“ Mala som takú veľkú radosť, taký krásny Štedrý deň. Bol to pre mňa najväčší darček, aký som mohla dostať – aspoň som si to vtedy myslela. Pokračovala som v modlitbe ďakovnej časti. Psychika syna sa opäť zhoršila, ale dôvera v Božiu pomoc a modlitby novény ma držali nad vodou. Dokázala som odísť do práce či večer zaspať bez toho, aby som sa bála, či sa niečo nestane. Zverova-

la som svojho syna Matke a v srdci som bola každý deň kľudnejšia a pokojnejšia. Dni neboli ľahké. Stav syna sa nezlepšoval. Dokončila som ďakovnú časť a znova som sa začala modliť novénu. Keď som sa domodlila aj túto novénu, zdalo sa mi, že synov stav je stabilizovaný. Bola som dosť unavená aj z toho, že som každý deň skoro vstávala a snažila sa skľbiť všetky svoje povinnosti s novénou. Chcela som sa modliť novénu aj za svoju švagrinú. Nechcela som myslieť len na svoje potreby, a tak som povedala Panne Márii: „Len pár dní si vydýchnem, ráno si trochu pospím a začnem sa modliť novénu za švagrinú.“ A šla som spať. Ráno som si naozaj pospala, a potom som šla do práce.

Celý deň som mala zložité jednanie. Vypla som si mobil, aby ma pri nich nerušil. O 15. hodine som si šla uvariť kávu. Prvýkrát som sa tento deň v práci zastavila, sadla si a zapla si mobil. Myslela som na to, že dopijem kávu, zaradím papiere a pôjdem domov. Odrazu mi zapípal mobil. Prišla mi sms od syna: „Zjedol som štyri plátky antidepressív. Búši mi srdce. Nevie, čo ďalej!“

Sadla som do auta, prišla domov, donútila som syna zvracať a šla som s ním na pohotovosť. Pretože sme prišli do hodiny od požitia liekov, mohli synovi vypumpovať žalúdok. Prehltol desaťnásobok toxickej látky. Lekárka mi podala prvé informácie: „Stav vášho syna je kritický. Musíme ho previezť na väčšie pracovisko. Je v kóme, má kŕče. Zrejme došlo k poškodeniu organizmu...“ V čase zásahu lekárky som sa chcela modliť, ale nešlo to. Zmohla som sa iba na dookola sa opakujúce volanie: „Mária, pomôž!“ Poslala som niekoľko sms priateľom a známym s prosbou o modlitbu.

Syn to prežil. Bez následkov. Ja už dnes viem, že ľudsky je to nevy-svetliteľné, zachránilo ho orodovanie Panny Márie. Boh ho nenechal zomrieť. Babička mu v ten deň ráno na diaľku poslala osobitné požehnanie. Panna Mária ho ochraňovala počas celého dňa. Keď prišiel syn zo školy a zjedol to množstvo tablietiek, určite nie náhodou prišiel k nemu pes. Olizoval ho a skučal. Synovi odrazu prišlo ľúto, že keď zomrie, tak ten pes bude takto skučať a bude ho hľadať. Rozhodol sa, že mi pošle sms. Som presvedčená o tom, že Panna Mária stála aj

za tým, že som si šla uvariť kávu, zapla si mobil a všimla si tak správu, ktorú mi syn práve vtedy poslal. Keby ju napísal skôr, pre pracovné zaneprázdnenie by som si ju nebola všimla. Ďakujem aj za veľmi šikovnú a chápaciu lekárku, ktorá neodsudzovala. Konala rýchlo, a tým zachránila synovi život.

Spolu so synom nás čaká dlhá a zložitá cesta. Nesie ťažký kríž, ale viem, že Mária mu ho nadnáša, aby ho mohol uniesť. Syn to ešte nevie, ale verím, že raz to zistí. Dôverujem Márii a sile jej orodovania.

Mirka

S Ježišom a Máriou je všetko ľahšie

Istú sobotu som sa zúčastnila fatimskej soboty v Šaštíne. Čakala som na svätú spoveď. Medzi tými, ktorí chceli prijať túto sviatosť, bolo aj asi osemročné dievčatko, ktoré sa kľáčiačky modlilo ruženec. Pohľadila som ju po vláskoch. Pri pohľade na ňu som si uvedomila, že na Slovensku sú aj sväté deti. Častokrát nepoznané, skryté, modliace sa i v tichosti trpiace. Spomenula som si na svoje detstvo, ako ma moja stará mama – moja starenka – ako sme ju volali, učila mod-

líť sa posvätný ruženec. Keď som sa modlila, preskakovala som zrnká na ruženci. Starenka si to všimla a povedala mi: „Nesmieš klamať Pannu Máriu. Na všetkých zrnčkách sa musíš poctivo pomodliť.“ Ruženec sa modliavam aj teraz, keď

som umiestnená v domove sociálnych služieb. Je to modlitba, ktorá mi dáva krídla. Pomáha mi lepšie znášať odlúčenie od rodiny. Keď sú so mnou Panna Mária a Pán Ježiš, všetko ide ľahšie.

Viera Molnárová

Informácie

- ✿ Chceme sa veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí sa v tomto roku pridali k modlitbám za našich novokňazov. Povzbudzujeme vás aj naďalej v tomto úsilí členov Rodiny Nepoškrvnenej podporovať kňazov, ktorí začínajú svoje pôsobenie ako Pánovi služobníci. Všetci vieme o náročnosti dnešnej služby kňaza. V tomto roku už máme dosť prihlásených, ktorí chcú do konca svojho života sprevádzať jedného z tohoročných novokňazov svojou modlitbou a obetou. Môžete si to však premyslieť a prihlásiť sa k sprevádzaniu novokňaza na budúci rok.
- ✿ Ospravedľňujeme sa, že ste sa počas niekoľkých týždňov nemohli k nám dovolať. Ako sme už písali aj v minulom čísle časopisu, dom Rodiny Nepoškrvnenej bol v zlom technickom stave a potrebuje prestavbu. Dočasne sme sa museli vysťahovať na iné miesto, v tomto čase sme mali odpojený telefón. Naša adresa a telefónne číslo ostávajú nezmenené.
- ✿ Nezabudnite na tohtoročnú duchovnú kyticu pre nášho Svätého Otca a otcov biskupov. Treba ju poslať na našu adresu najneskôr do **15. októbra 2024** (obetované dni a posvätné ružence). K duchovnej kytici nezabudnite pripísať aj text s blahoželaním pre Svätého Otca, aby sme niektoré listy mohli vybrať a zostaviť z nich duchovnú kyticu.
- ✿ Modlite sa spolu s nami za uskutočnenie 18. lurdskej púte, ktorá sa, ak Pán Boh dá, uskutoční opäť letecky v septembri v roku 2025. Ak by ste mali záujem zúčastniť sa tejto púte, napíšte si prihlášku (meno,

priezvisko, úplná adresa a telefonický kontakt) a listom alebo e-mailom ju pošlite na našu adresu.

- ✿ Ťažko vyjadriť slovami vďačnosť za vašu štedrosť, ktorú nám prejavujete modlitbou aj finančnými príspevkami na domček Rodiny Nepoškvrnenej, ktorý sa v súčasnosti predstavuje. Nech to vám a vašim rodinám nebeský Otec odmení svojím požehnaním. Panna Mária nech vám svojim materinským príhovorom u svojho Syna Ježiša vyprosuje milosti, ktoré potrebujete, nech vás sprevádza na ceste za ním a pomáha vám v ťažkostiach života. S vďakou na vás pamätáme vo svojich modlitbách. Za našich dobrodincov je každý mesiac odslúžená svätá omša.
- ✿ Pripravujeme pre vás stolový kalendár na rok 2025. Keďže budúci rok budeme sláviť 50. výročie vzniku Rodiny Nepoškvrnenej, kalendár bude zostavený z fotografií, ktoré nám pripomenú dielo Rodiny Nepoškvrnenej a jej zakladateľku, sestru Bernadetu Pánčovú. V každom jednotlivom týždni kalendára sa budeme môcť povzbudiť myšlienkou sestry M. Bernadety. Návratku na kalendár uverejníme v budúcom čísle. Kalendár si môžete objednať aj telefonicky alebo e-mailom.
- ✿ Určite ste si už všimli, že od minulého čísla je časopis v balíčkoch posielaný z adresy L. K. Permanent, s.r.o. z Bratislavy. Od tohto čísla sme začali využívať distribučné služby tejto spoločnosti, nakoľko v tomto čase naša redakcia prechádza rekonštrukčnými zmenami domu. Ak by sa pri doručovaní nášho časopisu na vašu adresu vyskytli nejaké problémy, prosím, dajte nám čím skôr vedieť.

Osemsmerovka

Správne vylúštenie tajničky nám pošlite písomne na adresu redakcie najneskôr do **31. augusta 2024**.

Tajnička osemsmerovky z čísla 1/2024 znie: „Koľko vezmeš telu, toľko sily pridáš duši.“ Výhercovia sú: **Katarína Kostkášová** z Opinej, **Anna Bošelo** z Heľpy a **Slávka Ochabová** z Jablonca. Výhercom srdečne blahoželáme a posielame peknú knihu.

„Všetko dostaneme od Otca – požehnanie i spásu – ak ho budeme...“
(sestra M. Bernadeta Pánčiová)

Po vyškrtaní všetkých slov zvyšných 28 písmen tvorí tajničku.

BORBA, BURZA, CESTA, DARCA, DOLOR, DÔVERA, ELITA, EMPATIA, ESEJ, FATIMA, GLOSA, CHARITA, KÁNON, KAVKA, KORAL, KVAS, KYTICA, LIPTOVSKÁ, LISTY, LURDY, MIRIAM, MOSTY, NÁVŠTEVY CHORÝCH, NEPOŠKVRNEJ, OFERA, OCHOTA, OLTÁR, OPONA, OPORA, OROL, OSOBNOSŤ, PÁNČIOVÁ, PIETA, POCTA, PÔSTY, POVOZ, REHOĽA, RUŽENEC, SATMÁRKY, SLÁVA BOHU, SONDA, SRDCIA, STOROČNICA, ŠANCE, ŠTÁTY, ÚVRAŤ, VIERA, VRAVA, VRÍCKO, VRŠOK, VÝLEV, ZAKLADATEĽKA RN, ZDRAVAS, ZNIEV, ŽATVA, ŽIVOT.

Z	A	K	L	A	D	A	T	E	Ľ	K	A	R	N	K	S	D	
C	Ô	V	D	E	A	R	U	H	O	B	A	V	Á	L	S	P	
J	E	N	E	N	R	V	K	Š	O	P	E	N	A	S	A	Ô	
O	O	S	S	Á	C	U	Ř	R	A	Á	O	P	R	A	V	S	
S	E	S	T	R	A	V	B	E	R	N	A	D	E	T	A	T	
J	G	L	O	A	U	A	R	E	L	Č	Ú	I	M	R	Y		
O	O	L	R	B	T	Ž	H	S	S	I	I	E	V	Á	D	I	
Ť	O	E	O	V	N	O	E	K	A	O	T	B	U	R	Z	A	
D	F	R	Č	S	Ľ	O	C	H	N	T	V	Y	A	U	K	A	L
O	P	O	N	A	A	I	S	O	E	Á	K	L	S	Y	A	Ť	
CH	A	R	I	T	A	Ž	V	Ť	I	C	M	A	I	R	I	M	
V	R	Í	C	K	O	E	A	O	P	T	A	M	O	S	T	Y	
E	R	O	A	O	L	I	P	T	O	V	S	K	Á	O	T	V	
I	P	A	CH	Ý	R	O	CH	Y	V	E	T	Š	V	Á	N	Y	
N	D	Ô	V	E	R	A	R	O	O	A	M	I	T	A	F	M	
Z	A	I	T	A	P	M	E	O	Z	M	Ž	Š	E	N	K	E	

Osemsmerovku pripravila Eleónora Argalášová.

JÁN HAVLÍK

mučeník vernosti

Blahorečenie
Šaštín

31. 8. 2024

MISIJNÁ SPOLOČNOSŤ
SV. VINCENTA DE PAUL
a
BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

PIATOK 30. 8. BRATISLAVA

Kostol sv. Vincenta de Paul (Ružinov)

- 18.00 Svätá omša /
Záver deviatnika
- 19.15 Večerný program
pre mladých / Adorácia

SOBOTA 31. 8. ŠAŠTÍN

Areál baziliky

- 8.00 Ranné pásmo
- 10.00 Svätá omša blahorečenia
- 12.30 Individuálne uctenie
relikvií
- 13.00 Program pre deti /
Moderovaná diskusia
- 14.00 NEZLOMNÝ –
program pre mladých
- 15.00 Korunka Božieho
milosrdenstva
- 15.30 Hudobný program
- 16.45 Svätý ruženec
s Vincentskou rodinou
- 18.00 Svätá omša v bazilike

NEDEĽA 1. 9. BRATISLAVA

Kostol sv. Vincenta de Paul (Ružinov)

- 11.00 Ďakovná svätá omša
spojená s uložením relikvií

Sviatosť zmierenia
bude možné prijať
pred a počas svätých omší.

Viac informácií o blahorečení
a organizačné pokyny:

www.janhavlik.sk

*„Panna Mária nám dáva príklad a učí nás,
že povzbudivý pohľad, porozumenie, pochvala či vďačnosť
vykonané s úprimnou láskou dokážu veľmi veľa.“*

*Z kázne Mons. Andreja Imricha
z Gaboltova*

